

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2. สมมติฐานการวิจัย

1. ประชากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชากรที่มี เพศ อายุ และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์แตกต่างกัน

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 48 หมู่บ้านจำนวนรวมทั้งสิ้น 18,676 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 48 หมู่บ้าน จำนวน 392 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546 ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 ด้าน รวม 32 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 ข้อ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 การวัดระดับการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่มเพศ ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ t -test การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่มอายุ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One - Way ANOVA)

ผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Difference)

5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอภิปรายเชิงพรรณนา

6. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 392 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 เพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 35-60 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.54 อายุ 18-34 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.01 อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลอง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.77 คน พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแคนดง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.72 และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 คน

6.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ ด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

6.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ดังนี้

6.3.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.3.2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.3.3 ประชาชนที่มีพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อย 5 อันดับแรก คือ ควรรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยมากขึ้น ควรจัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและเสนอแนวคิดในการสร้างถนน ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ ควรมีการรณรงค์และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในแม่น้ำลำคลองอยู่เสมอ และควรจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันสาธารณสุข

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

7.1 ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่พบจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฤษฎา บุญเจือ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในโครงการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในระดับปานกลาง เพศ รายได้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ความเป็นผู้นำ และการคาดหวังผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

รัชนิดา ไสยรส (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ นดา คำรหัสเลิศ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนในชุมชนบ้านครัวกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนบ้านครัวมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับที่น้อย เช่น การเข้าไปตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เมื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ระดับรายได้ที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ สมบูรณ์ กนกหงส์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรในชุมชนโดยรวมและจำแนกตามสภาพเห็นว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สาเหตุที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนให้ความสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำในของแต่ละด้าน จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง คือ

7.1.1 การมีส่วนร่วมในด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาความสะอาดของถนนและที่สาธารณะ
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมติดตามผลของการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

7.1.2 การมีส่วนร่วมในด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

7.1.3 การมีส่วนร่วมในด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน

7.1.4 การมีส่วนร่วมในด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ

และผู้พิการ

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมได้ร่วมพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียน
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์คนชรา

7.1.5 การมีส่วนร่วมในด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์การอนุรักษ์ป่าไม้ และแหล่งน้ำ

ธรรมชาติ

- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกต้นไม้

7.1.6 การมีส่วนร่วมในด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

และวัฒนธรรม

- 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของการจัดงานประเพณีท้องถิ่น
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางและวิธีการในการจัดงานประเพณี

ท้องถิ่น ซึ่งปรากฏในผลการวิจัย

7.2 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่พบจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา ไสยรส (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลไม่แตกต่าง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มังกร ศรีนะ โครต (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลกรณีศึกษาตำบลคงใหญ่ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล

การที่ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

7.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนที่ทั้งเพศชายและหญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเท่าเทียมกัน

7.2.2 ทั้งเพศชายและหญิงมีความสนใจเข้าร่วมทำกิจกรรมกับองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้ทั้งสองเพศได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม/โครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการในพื้นที่ที่ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความรู้สึกและความคิดในการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

7.3 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่พบจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย หล่อวิริยะสกุล (2550 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 :บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ มังกร ศรียะโครต (2549 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล กรณีศึกษา ตำบลคงใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาตำบลทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาตำบลเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกวัยเข้ามามีส่วนร่วมได้ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเทียน จันสุข (2548 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

7.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

7.3.2 ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้ให้ความสำคัญและมีความสนใจในการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นการบริการสาธารณะ

7.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชาวิจารย์ การแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจการตรวจสอบการทำงาน การรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งในกลุ่มเยาวชน และกลุ่มผู้สูงอายุ จึงทำให้ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

7.4 ประชาชนที่มีพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

7.4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งได้เปิดโอกาส หรือมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนเข้ามาร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นมากน้อยแตกต่างกัน

7.4.2 องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง มีสภาพ/ขนาดพื้นที่ ทรัพยากร ตลอดจนปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน

7.4.3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน โยบาย โครงการ งบประมาณ การจัดให้มีการบริการสาธารณะในด้านต่างๆ มากน้อยแตกต่างกัน การดำเนินกิจกรรมในแต่ละพื้นที่จึงแตกต่างกัน

จากปัจจัยที่กล่าวข้างต้นอาจส่งผลให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากน้อยแตกต่างกัน จึงทำให้ประชาชนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางเพื่อนำไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับมากขึ้น ดังนี้

8.1.1 ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาความสะอาดของถนน และที่สาธารณะเพิ่มขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมติดตามผลของการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น

8.1.2 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย เพิ่มขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพิ่มขึ้น

8.1.3 ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น เพิ่มขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน โครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน เพิ่มขึ้น

8.1.4 ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ร่วมพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียน เพิ่มขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์คนชรา เพิ่มขึ้น

8.1.5 ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์การอนุรักษ์ป่าไม้ และแหล่งน้ำธรรมชาติ เพิ่มขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มขึ้น

8.1.6 ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

- 1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของการจัดงานประเพณีท้องถิ่น เพิ่มขึ้น
- 2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางและวิธีการในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น เพิ่มขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาคำแนะนำของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นๆ ด้วย เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เป็นต้น

8.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY